

**Baker
McKenzie.**

“Kontroll” – Tolkning och nyheter

Nicole Månsson | Swedish Update, 19 september 2024

Bakgrund

- Sanktioner förbjuder handel med sanktionerade personer, **Designated Parties** ("DPs"):
- EU-sanktioner förbjuder direkt eller indirekt tillhandahållande av penningmedel eller ekonomiska resurser till DPs
- "Handlingar som utförs av fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ ska inte medföra ansvar av något slag för deras del, om de inte kände till och inte hade någon **rimlig anledning att misstänka** att deras handlande skulle strida mot de åtgärder som fastställs i denna förordning."

Vem kan listas?

Förordning (EU) 269/2014 möjliggör bland annat sanktionerandet av:

- **fysiska personer** som är ansvariga för, stöder eller genomför, **åtgärder eller politik** som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, eller stabiliteten eller säkerheten i Ukraina, eller som hindrar internationella organisationers arbete i Ukraina,
- **juridiska personer**, enheter eller organ som stöder, materiellt eller ekonomiskt, åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende,
- **ledande affärsmän** som är verksamma i Ryssland och deras närmaste familjemedlemmar eller andra fysiska personer som gynnas av dem, eller affärsmän, juridiska personer, enheter eller organ som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina, eller samt fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som **har samröre med dem**.

Exempel på listningar

EU listing

908.	<p>Kirill Nikolayevich SHAMALOV (Kirill Nikolajevitj SJAMALOV)</p> <p>(Кирилл Николаевич ШАМАЛОВ)</p>	<p>Födelsedatum: 22.3.1982</p> <p>Födelseort: Leningrad, USSR (now St. Petersburg, Russian Federation) (Leningrad, Sovjetunionen (numera Sankt Petersburg, Ryska federationen))</p> <p>Befattning: vice styrelse-ordförande i Sibur Holding PJSC, medlem av Offentliga rådet vid Rossotrudnichestvo (Federal Agency for the Com-</p>	<p>Kirill Sjamalov är vice styrelseordförande och ansvarig för hållbar utveckling i ledningskommittén för Sibur Holding PJSC, det största integrerade petrokemiska bolaget i Ryssland. Han innehar fortfarande aktier i Sibur Holding och har behållit en chefsställning i bolaget. Han gynnas dessutom av sina personliga band till Kreml och har innehaft höga befattningar i många stora ryska bolag.</p> <p>Han är därmed en ledande affärsman som är verksam i Ryssland och en affärsman som är delaktig i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.</p>	8.4.2022
------	---	--	---	----------

Ägarskap och kontroll

Sanktioner påverkar även icke-listade företag som ägs eller kontrolleras av listade personer eller företag.

EU

- Ägarskap – 50% eller mer (sammanlagda ägarskap)
- Kontroll

USA

- Ägarskap – 50% eller mer (sammanlagda ägarskap)

Storbritannien

- Ägarskap – Över 50% (ej sammanlagda ägarskap)
- Kontroll

Kontroll

 Inga penningmedel eller ekonomiska resurser får direkt eller **indirekt** ställas till förfogande för eller göras tillgängliga till förmån för fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ eller fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är **förbundna med dem**, och som förtecknas i bilaga I.

 *“If the ownership or control is established, the making available of funds or economic resources to non-listed legal persons or entities which are owned or controlled by a listed person or entity will in principle be considered as **making them indirectly available to the latter**, unless it can be reasonably determined, on a case-by-case basis using a risk-based approach, taking into account all of the relevant circumstances, **that the funds or economic resources concerned will not be used by or be for the benefit of that listed person or entity.**” (EU Best Practices)*

Kontroll

Exempel på kriterier för kontroll (EU Best Practices):

- Rätt eller befogenhet att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i en juridisk persons eller en enhets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.
- Att enbart genom utövandet av sin rösträtt ha utsett en majoritet av de ledamöter i en juridisk persons förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.
- Att till följd av aktieägaravtal ensam kontrollera en majoritet av aktieägarnas rösträtter i den juridiska personen eller enheten.
- Rätt att utöva ett **bestämmande inflytande** över en juridisk person enligt ett avtal med den juridiska personen, eller enligt en bestämmelse i dess stadgar.
- Befogenhet att utöva rätten att utöva ett bestämmande inflytande i enlighet med led d, utan att vara innehavare av den rätten.
- Rätt att använda alla eller delar av en juridisk persons eller en enhets tillgångar.
- Att leda en juridisk person eller en enhet på en gemensam grund och offentliggöra en sammanställd redovisning.
- Att solidariskt dela en fysisk persons eller en enhets ekonomiska förpliktelser eller garantera dessa.

Ovan innebär att sanktioner inte automatiskt påverkar handel med bolag som har sanktionerade styrelseledamöter, men direktkontakter med dessa styrelseledamöter, samt handlingar som selektivt eller oproportionerligt gynnar sådana sanktionerade styrelseledamöter, bör undvikas.

Kammarrättens mål nr 3638-23

Bakgrund

Varor hade skickats från Sibur Holding PJSC ("**Sibur Holding**") till Sibur International GmbH ("**Sibur International**").

Tullverket tillät inte tillgängliggörandet av resurser till Sibur International, eftersom Tullverket bedömde att Sibur International kontrollerades av följande sanktionerade personer:

- Dmitry Vladimirovitj Konov (styrelseordförande i moderbolaget Sibur Holding);
- Gennady Timchenko (aktieägare i moderbolaget Sibur Holding); och
- Kirill Nikolajevitj Shamalov (vice styrelseordförande i moderbolaget Sibur Holding).

Kammarrättens mål nr 3638-23

Kammarrättens avgörande

- ”Viss vägledning kan hämtas ur Europeiska kommissionens yttranden och FAQ:s samt Europeiska unionens råds riktlinjer för sanktioner och uppdatering av EU:s bästa praxis för effektivt genomförande av restriktiva åtgärder. Dessa dokument är inte rättsligt bindande.”*
- ”Restriktionerna kan emellertid påverka transaktioner med fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ förbundna med dem, varav vissa nämns i kolumnerna ”personuppgifter” eller ”skäl” i bilaga I. Aktörer måste utöva största försiktighet när de har att göra med förbundna personer eller enheter.”*
- ”Ett sätt att avgöra om en enhet som inte är förtecknad i bilaga I är förbunden med en person som är förtecknad i bilaga I, är alltså om den förtecknade personen bedöms kontrollera den icke förtecknade enheten. Om så bedöms vara fallet kan det antas att denna kontroll även omfattar den icke förtecknade enhetens dotterbolag.”*

Kammarrättens mål nr 3638-23

Kammarrättens avgörande

- *”Skälen till att Dmitry Konov och Kirill Shamalov fördes upp i bilaga I var alltså deras verksamhet i Sibur Holding. I bilagan, som utgör bindande lagtext, angavs vidare att Dmitry Konov och Kirill Shamalov var ordförande respektive vice ordförande i styrelsen för Sibur Holding.”*
- *”Enligt kammarrättens bedömning medför sådana roller att man har ett avgörande inflytande över företagets strategi, verksamhetspolitik, affärsplaner, investeringar, kapacitet, finansiering, personalfrågor och rättsliga frågor (punkt d i kommissionens yttrande av den 8 juni 2021). Kammarrätten anser i likhet med Tullverket att varje styrelseledamot för sig har inflytande över ett bolags beslutsfattande. Dmitry Konov och Kirill Shamalov hade alltså kontroll över Sibur Holding. Kontrollen kan presumeras omfatta även dotterbolaget Sibur International.”*

Kammarrättens mål nr 3638-23

Oklarheter

Betydelsen av att Sibur Holding fanns beskriven i Bilaga I?

Skillnaden på olika styrelser ("management board" och "supervisory board"), respektive styrelseledamot och styrelseordförande?

Möjligheten att bryta presumtion gällande kontroll.

I straffrättsliga mål måste **uppsåt** eller **grov oaktsamhet** bevisas.

Andra medlemsstater - Vägledning från Deutsche Bundesbank (översatt)

*”EU-sanktioner [...] är riktade åtgärder som endast gäller för eller mot de personer och organisationer som nämns i de relevanta rättsakterna. Om EU-lagstiftaren känner till en sanktionerad persons ledningsställning i ett företag och ändå beslutar att endast ta med personen i bilagan till en sanktionsförordning och inte företaget, tyder det på att detta faktum i sig inte innebär att ett kontrollförhållande måste konkluderas. [...]. En sanktionerad persons kontroll över ett icke-listat företag kan därför endast antas om denne har en **särskilt stark ställning** gentemot det icke-listade företaget och kan så att säga **"agera och styra" inom företaget utan hinder.**”*

(Häufig gestellte Fragen zum Thema Finanzsanktionen Stand August 2024)

Andra medlemsstater - Vägledning från Deutsche Bundesbank (översatt)

"När "kontrolleras" en juridisk person eller organisation av en sanktionerad person eller organisation i sanktionslagens mening? Är det tillräckligt att en sanktionerad fysisk person ingår i ledningen för en icke-listad juridisk person?"

*"EU Best Practices for the Effective Implementation of Restrictive Measures" ger detaljerad information om frågan under vilka omständigheter en sanktionerad person kan antas ha "kontroll" över ett icke-listat företag (se punkterna 63–65). Även om en sanktionerad fysisk person utövar "kontroll" i den mening som beskrivs där, sträcker sig verkningarna av ett förfogande- och tillgängliggörandeförbud mot denna person inte automatiskt till det icke-listade företagens tillgångar utan beror snarare på omständigheterna i det enskilda fallet (se punkterna 34/35 och 68/69 i det ovan nämnda EU-dokumentet). **Utifrån dessa kriterier är det lika tänkbart att ett förfogande- och tillgängliggörandeförbud mot en ledningsmedlem sträcker sig till bolaget som att så inte är fallet.**"*

(Häufig gestellte Fragen zum Thema Finanzsanktionen Stand August 2024)

Potentiella konsekvenser

Betydligt högre krav vid
screeningar

Bevisningssvårigheter
(svårigheter att inhämta
tillförlitlig information från
Ryssland)

Skillnader mellan
olika medlemsstater
(jämför Tyskland)

Notera dock att domen är
överklagad och att ev.
prövningstillstånd
meddelas i höst

The image features a large white speech bubble on the left side, containing the word "Questions" in a bold, dark blue font. The background is a dark blue gradient with a glowing, futuristic network pattern of interconnected nodes and lines on the right side.

Questions